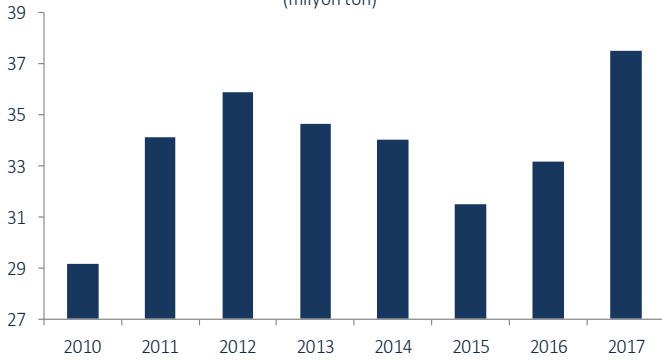
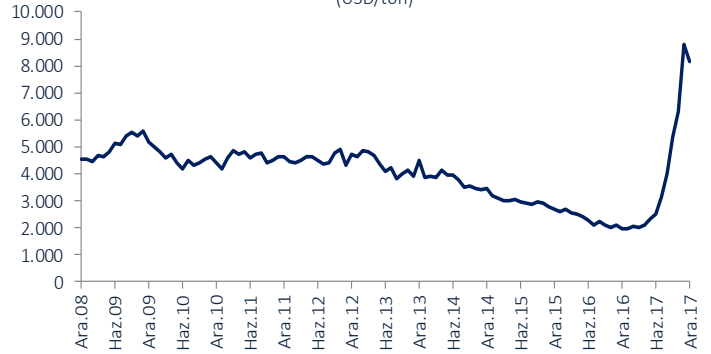
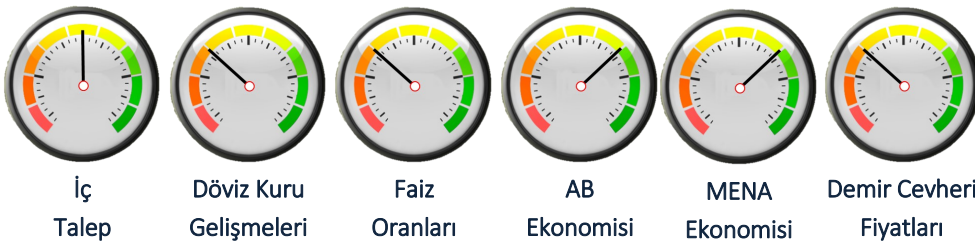

- 2017 yılında gerek iç talep gerekse dış talep koşulları çelik sektörünü olumlu etkilemiştir. 2011'den bu yana en olumlu yılını yaşayan sektörde ham çelik üretimi yıllık bazda %13,1 artmıştır. Böylece, ham çelik üretimi 37,5 milyon ton ile zirve yapmıştır. 50 milyon tonun üzerindeki üretim kapasitesiyle dünyanın önemli ham çelik imalatçıları arasında yer alan Türk demir çelik sektörü düşük kapasiteyle çalışmaktadır.
- Demir-çelik sektöründe hammadde toplam giderlerin %75-80'ini oluşturmaktadır. Dünya genelinin aksine Türkiye'de ham çelik üretiminin büyük bir kısmı girdi olarak çelik hurdası kullanan elektrik ark ocaklı tesislerde gerçekleştirilmektedir.
- Türkiye'de demir çelik sektörünün performansında Çin kaynaklı gelişmeler etkilidir. Sektör 2017 yılında olumlu bir görünüm sergilese de Çin'de hava kirliliği ile mücadele kapsamında bir çok sanayi kolunda üretim kısıntılarına gidilmesi, yılın son aylarında elektrikli ark ocaklı tesislerde temel ısı kaynağı olarak kullanılan ve yurt dışından ithal edilen elektrot çubuklarının maliyetinin hızla yükselmesine neden olmuştur. 2017 başında tonu 2 bin ila 3 bin dolar olan elektrot fiyatları yılın son çeyreğine doğru 30 bin dolar/ton düzeyine yükselmiştir. Elektrotun yanı sıra refrakter fiyatları da benzer şekilde artmış, bir ton çelik üretiminde refrakter maliyeti 3-4 dolardan 50 dolar civarına çıkmıştır. Ayrıca, küresel talepteki iyileşmenin etkisiyle çelik hurdası fiyatları da yükselerek yurt içinde hammadde maliyetlerinin artmasına neden olmuştur.
- Öte yandan, hava kirliliği ile mücadele kapsamında Çin orta/uzun vadede çelik üretim kapasitesini azaltmayı planlamakta ve eski teknoloji kullanan üretim tesislerini kapatmaktadır. Bu durum, dünyanın en büyük demir cevheri ithalatçısı olan Çin'in cevher talebinin geçmişe kıyasla gerileyeceğine işaret etmektedir. Bu çerçevede, demir cevheri fiyatları aşağı yönlü baskı altında kalabilecektir. Çelik hurdası ve demir cevheri fiyatları arasındaki makasın açılması ihtimali Türkiye açısından uzun vadede maliyet dezavantajı oluşturma riskini barındırmaktadır.
- Üretim maliyetlerinin yükselmesiyle çelik fiyatları artmıştır. Özellikle konut sektöründen gelen yüksek fiyat şikayetleri sonrasında 1 Ocak 2018 itibarıyla inşaat çeliğinde ithalat vergisi sıfırlanmıştır. Bu durum, yurt içinde üretimden satışları olumsuz etkileyebilecektir. Fiyatlardaki artışın önümüzdeki dönemde devam etmesi ve iç talepte beklenen nispi ivme kaybı ile birlikte konut ile otomotiv sektörlerinde meydana gelebilecek yavaşlama, sektörün kârlılığını baskı altında bırakabilecektir.
- Türkiye'nin çelik ihracatı içinde yaklaşık %10 payı olan ABD'de gündemde olan ithalat koruma önlemleri yakından takip edilmektedir. Sektörün ihracatında inşaat demirleri ilk sırada yer almaktadır. Bununla birlikte, Türkiye'nin hurda metal ithalatında ABD'nin ilk sırada yer alması da sektörün hammadde tedarikinde yeni ülkelere yönelebileceğine işaret etmektedir.

Türkiye'de Ham Çelik Üretimi
(milyon ton)Elektrot Çubuğu İthalat Fiyatı
(USD/ton)

Kaynak: Türkiye Çelik Üreticileri Derneği, TÜİK

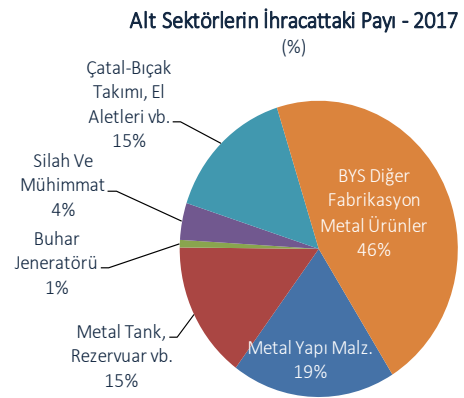
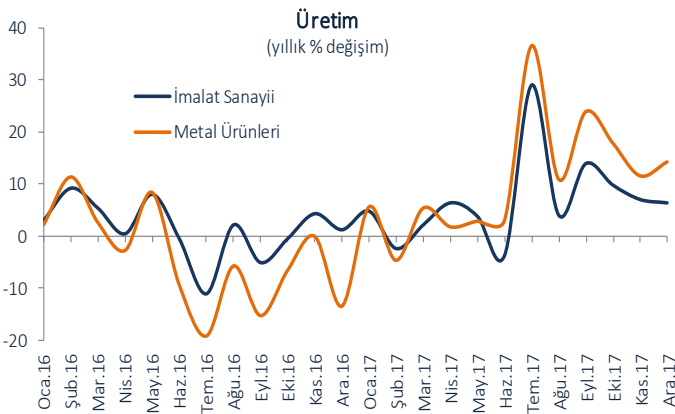
2018'de Makroekonomik Değişkenlerin Sektör Üzerinde Beklenen Etkileri

- Metal ürünleri sektörü yapı malzemeleri, buhar jeneratörü, işlenmiş metal ve silah imalatı gibi geniş bir ürün grubunun üretimini kapsamaktadır. Sektör; otomotivden inşaat, savunmadan havacılığa, enerjiden gemi inşasına kadar birçok sanayi koluna girdi sağlamaktadır. Bu çerçevede sektörde üretim genellikle imalat sanayiine benzer bir eğilim sergilemektedir. 2017 yılında sektördeki üretim toplam imalat sanayiinin üzerinde artış kaydetmiştir.
- Türkiye’de metal yapı malzemeleri imalatı, üretimden aldığı %30’luk payla metal ürünleri sektörünün en büyük koludur. 2017 yılında metal yapı malzemeleri imalatı %1,4 ile oldukça sınırlı bir artış kaydetmiştir. Bu dönemde, %40 oranında artan buhar jeneratörü imalatı ön plana çıkmıştır.
- Sektörde yoğunlaşma alt gruplar bazında farklılık arz etmektedir. Metal yapı malzemeleri imalatında ve metalin işlenmesi sektörlerinde yoğunlaşma oldukça düşük seviyededir. Buhar jeneratörü üretiminde ve silah imalatında ise oligopol bir piyasa yapısı mevcuttur.
- 2017 yılında sektörde ihracat %9,4 oranında artarak 7,4 milyar USD olmuştur. İthalat ise %5,8 azalarak 4,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Sektör net ihracatçı konumundadır.
- Sektörün pazar çeşitlendirmesinde başarılı olduğu gözlenmektedir. Türkiye’nin metal ürünleri ihracatında gelişmiş Avrupa ülkeleri ile Türk müteahhitlik sektörünün faaliyet gösterdiği ülkeler üst sıralarda yer almaktadır. 2014

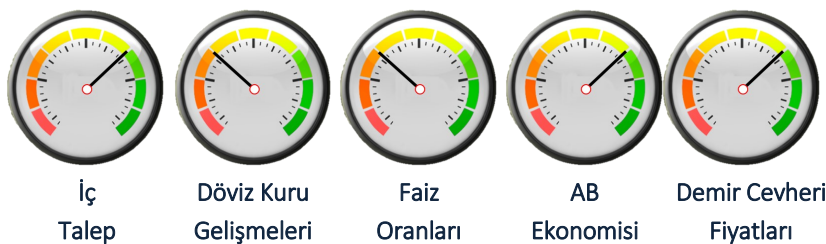
yılından itibaren, yurt dışı müteahhitlik sektörünün çevre ülkelerde yaşanan sorunlar nedeniyle daralma eğiliminde olması metal ürünleri ihracatını da olumsuz etkilemiştir. 2017 yılında, yakın coğrafyaya yapılan ihracattaki artış sektör açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, sektörün ana ihraç pazarı konumundaki Avrupa ülkelerinde toparlanma sektörün ihracatı lehinedir.

- 2017 yılında Irak ve Katar’a yönelik müteahhitlik faaliyetlerinde kaydedilen iyileşmenin önümüzdeki dönemde sürmesi, yapı malzemelerine olan talebin artmasını ve ihracatın bu gelişmeden olumlu yönde etkilenmesini beraberinde getirebilecektir.
- 2018 yılında konut inşaatı faaliyetlerinin yatay seyredeceği öngörülmektedir. Bu çerçevede, yurt içinde metal yapı malzemeleri talebinin baskı altında kalması beklenmektedir. Bununla birlikte, altyapı yatırımlarında meydana gelebilecek bir toparlanma söz konusu baskıyı hafifletebilecektir.
- 2017 yılında küresel piyasalarda metal fiyatlarının artış eğilimi sergilemesi sektörün girdi maliyetlerini artırmıştır. Bu durumun 2018 yılında hafiflemesi ve üretim giderleri üzerindeki baskının zayıflaması beklenmektedir.

Kaynak: TÜİK

2018’de Makroekonomik Değişkenlerin Sektör Üzerinde Beklenen Etkileri

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.